

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 131 sz.

1936 május 16.

Szombat

Ausztria újabb súlyos belső megrázkódtatások előtt

Starhemberget kibuktatták az osztrák kormányból

Schuschnigg kancellár benyújtotta kormánya lemondását, hogy a vele szemben álló Starhemberg herceget eltávolíthassa. Ismét Schuschnigg alakított kormányt - ezuttal diktátori hatalommal

Bécs, május 14.

Azok a surlódások, amelyek Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár és Starhemberg herceg alkancellár között már hetek óta fennállottak, kormányválságra vezettek. Tegnap a késő éjszakai órákban Schuschnigg dr. szövetségi kancellár megjelent Miklas szövetségi elnöknel és benyújtotta úgy a maga, mint egész kormánya lemondását. Miklas elnök a lemondást elfogadta és azonnal megbízta Schuschniggot az új kormány megalakításával.

Kévéssel később a designált kancellár megjelent újból az elnöknel és átnyújtotta az új kormánylistát, amelyből hiányzott Starhemberg és Berger Waldenegg eddigi külügyminiszter. Az új kormány főbb posztjait, mint a külügyi, hadügyi és a földmive-

lésügyi miniszterséget Schuschnigg magának tartotta fenn, míg alkancellár és belügyminiszter Schuschnigg bizalmasa báró Barenfeld lett.

Az a tény, hogy Starhemberg herceg kibukott a kormányból, azt bizonyítja, hogy Ausztriában a belpolitikai harcok és viszályok győztese Schuschnigg lett, aki a hazafias frontot is teljesen átalakítja. E célból a Hazafias front vezetését is magának tartotta fenn.

Schuschnigg az új kormány megalakítása után táviratot intézett Mussolini olasz miniszterelnökhöz és meleg barátságáról biztosította őt, valamint leszögezte, hogy az osztrák külpolitika továbbra is megmarad azon az uton, amelyen eddig haladt. Schuschnigg hasonló értelmű táviratot küldött Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek is.

Megbízható forrásból származó hírek szerint az osztrák kormány gyökeres átalakítását két körülmény tette szükségessé. Az egyik az, hogy Schuschnigg kancellár a már régóta tervbevetett tekintély-kormány megvalósítására elérkezettnek látta az időt, mert az utóbbi időben az ellentétek mindinkább nagyobb surlódásokra adtak alkalmat. A másik körülmény pedig az volt, hogy a kancellár maga akarta vállalni a felelősséget Ausztria külpolitikájáért. Természetesen nincs szó az osztrák kormány külpolitikai irányának megváltoztatásáról, sőt ezzel a lépéssel éppen ezt akarta elkerülni.

Mussolini ma bejelenti a Népszövetségből való kilépést?

Bezárult a Népszövetség ülészaka

Róma, május 14.

Olasz illetékes politikai körökben megalapítják, hogy az olasz delegáció eltávozása Genfből nem jelenti azt, hogy az olasz kormány véglegesen döntött volna ebben a kérdésben. A döntés a jövő diplomáciai tárgyalásoktól függ, azonban nem kétséges az, hogy amennyiben Anglia továbbra is mereven ragaszkodik álláspontjához Abesszinia kérdésében, akkor az ideiglenes határozat véglegessé vátozhatik.

Mussolini egyébként mára összehívta az olasz képviselőházat és beszámolt azokról az indokokról, amelyek arra késztették, hogy visszavonuljon a Népszövetségtől.

Most derült ki, hogy az olasz kormány az angol kormány támadására ellentámadással felelt, még pedig olyan módon, hogy Aloisi báró közvetlen elutazása előtt iratot nyújtott át Avenolnak a Népszövetség főtitkárnak azzal, hogy az irat tartalmát közöljék az összes tagállamokkal. Az irat nem tartalmaz mást, mint igen súlyos vádat, amely szerint Anglia az olasz-abesszin háború tartama alatt robbanó golyó szállítmányo-

kat küldött Abessziniának, ezáltal a leg súlyosabban megsértette a népszövetségi alapszöveget.

Genf, május 14.

Tegnap este tartotta meg a Népszövetség tanácsa záró ülését, amely igen gyér érdeklődés mellett zajlott le. A népszövetségi tanács elhatározta, hogy a két legfontosabb kérdést, az olasz-abesszin viszályt és a loarnói szerződés megsértésének ügyét június 16-ra halasztja. Ugyanis a népszövetség-

gi tanács nem június 15-re, hanem június 16-ra halasztotta az ülészak folytatását, illetőleg a rendkívüli ülészak megnyitását.

Kommunista zendülés Paraguayban

Buenos Ayres, május 14.

Paraguayból érkező jelentések szerint az országban kommunista zendülés tört ki. Paraguayban nem sokkal a Bolíviával folytatott háború befejezése után Franco ezredes katonai diktatúrát vezetett be, ami a munkásság részéről már akkor is éles ellenzést váltott ki.

Az eddigi jelentések szerint a kommunista mozgalom egyre jobban terjed és a diktatura bukása küszöbön áll.

Újabb zavargások Spanyolországban

Madrid, május 14.

Spanyolországban kiújultak a zavargások. Valencia tartomány Alghire városában a szocialista és kommunista munkások meg támadták a középületeket, két templomot, a pénzügyi palotát és egy klastromot felgyújtottak. Egy munkás a lövöldözések során

meghalt.

Barcelonában a kommunisták meg támadták azon munkásokat, akik egy meg rongált templomot akartak kijavítani. Egy munkást, aki 15 méter magasságban állott, lelőtték, úgy, hogy a szerencsétlen ember a mélységbe zuhant és szörnyet halt.

Két halszállító hűtőkocsit állítanak be a bihormegyei Cefa állomásra

Oradea a tengerről is kaphat élőhalakat

Bucuresti, május 14.
Az élőhal szállításának nagy nehézségein hosszú sürgetések után segített a CFR igazgatósága. Ma tették közzé a forgalomnak átadott 6 új hűtőkocsi használatának szabályzatát. A vagonok közül kettőnek állomáshelye Galati, kettő Braila, kettő pedig az arad-oradeai vonalon levő Cefa. A vagonok azonos típusúak és terhelő képességük 1200 kilogram. Minden kocsi négy viztartánnyal van ellátva, elektromos és

benzínmotor és oxigén tartályokkal felszerelve a tartályokban levő víz frissítésére és a halaknak levegővel való ellátására.

A szállítás a feladó veszélyére történik Rapid vonatokkal, ott, ahol ilyenek közlekednek és személyvonatokkal, ott, ahol gyorsvonat nem jár. Ez a berendezés lehetővé teszi, hogy Oradea ezentúl ne csak a bihormegyei haltenyészetekből, hanem a kikötőkből és a Fekete tengerről is kaphasson élőhalat.

Véres asszonyháboru az oradeai piacon

Betört lejjel maradt egy fiatalasszony a rögtönzött csatáján

Oradea, május 14.
Ma reggel kevéssel nyolc óra után hangos jelenetek játszódtak le az oradeai piacon. A forgalom ebben az időpontban a piacon igen nagy és a vásárlók és eladók egyszerűen csak arra lettek figyelmesek, hogy egy fiatalabb és egy idősebb asszony között az egyik sorban heves szóváltás támad. Hamarosan egész embergyűrű vette körül a két asszonyt, akik között a vita egyre jobban elfajult.

Az idősebb asszony végül is tettelegesen

ségre ragadta magát és alaposan helyben hagyta gyengébb ellenfelét, aki végül is betört fejével eszméletlenül maradt a rögtönzött csatáján. Valaki a mentőkért telefonált, akik a súlyosan sérült asszonyt beszállították a kórházba. Itt megállapítást nyert, hogy az asszony neve Kovács Erzsébet 28 éves, a Wasserstrom telepen levő Apateu-Roman utca 25. szám alatt lakik. Amennyire az első percekben meg lehetett állapítani, a verekezés egy férfi miatt történt.

A rendőrség bevezette a nyomozást.

Megkezdte a Petrosani Baia-Mare környékén a rendszeres aranytermelést

Háromszáz munkás dolgozik a városkörnyéki új üzemekben

Baia-Mare, május 14.
Három évvel ezelőtt közgazdasági körökben nagy feltűnést keltett, hogy a Petrosani Rt. kiterjesztve érdekkörét az aranytermelésre, hatmillió lejért megvásárolta a boricuti Petrován-bányát de nagybányaterületet vett Baitan és a maramuresi Totoson is.

Totosbányán nagy lendülettel vette kezdetét az aranytermelés. Az országutat a bányateleppel több kilométeres, gépkocsik köz

lekedésére is alkalmas úttal kötötte össze a társulat. A legmodernebb rendszerű aranyválasztókat építettek fel és hatalmas villamos erőműveket rendeztek be a telepen, ahol kéaszáz munkás nyert elhelyezést.

Amíg Totoson ilyen szépen fejlődött minden, Baia-Maren mostanig vártak a bányászat rendszeres megindításával. Jogi nehézségek felmerülése megakadályozta a Petrosani munkáját. Most az utolsó akadályokat is eltüntették, mire háromszáz mun-

kással megindult az aranybányászat a Petrosani Rt. Baia-Mare vidéki üzemében is.

Az aranybányászatnál az új társulat munkakezdése azért is jött áldásosan, mert a baitai francia bányászatnál nagy munkás elbocsátások és husz százalékos bérredukció volt. A kenyér nélkül maradt bányászok most a Petrosaninál helyezkedhettek el.

Fejlődik Curtiuseni sportja

Oradea, május 14.

Curtiuseni községben nagy érdeklődéssel játszották le az ottani Hubertus-mérkőzést az andridi futbalcsapattal. A curtiuseni csapat szinte állandó fölényben volt és csak az andridiak közvetlen védelmének köszönhető, hogy gólzáport nem zúditottak kapjukba. Az eredmény 3:0 volt a Hubertus javára a gólokat Kiss és Kóti lőtték.

Igen jó bíró volt Kern Ferenc gazdasági intéző, akinek pártatlansága a közönség legnagyobb meglepetését váltotta ki.

Pénzbírság elől a halálba menekült egy dusgazdag ember

Moreni, május 14.

Megrendítő öngyilkosság történt Gura Ocniței községben. A község egyik igen jó módú gazdálkodója, Matei Gheorghe, miközben felesége és leánya távol voltak a házból felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Az öngyilkos gazdálkodó bucsulevelet is hagyott hátra, amelyben megírja, hogy azért válik meg az élettől, mert hetven ezer lej büntetést vetettek ki rá, amiért éveken ezelőtt épített házainak jövedelmét nem vallotta be.

Igen jellemző, hogy a gazdálkodó olyan gazdag volt, hogy könnyűszerrel kifizethette volna a büntetést és még mindig maradt volna neki elég vagyona.

Óriási aranyu tömegmérgezés Tokióban

Tokió, május 14.

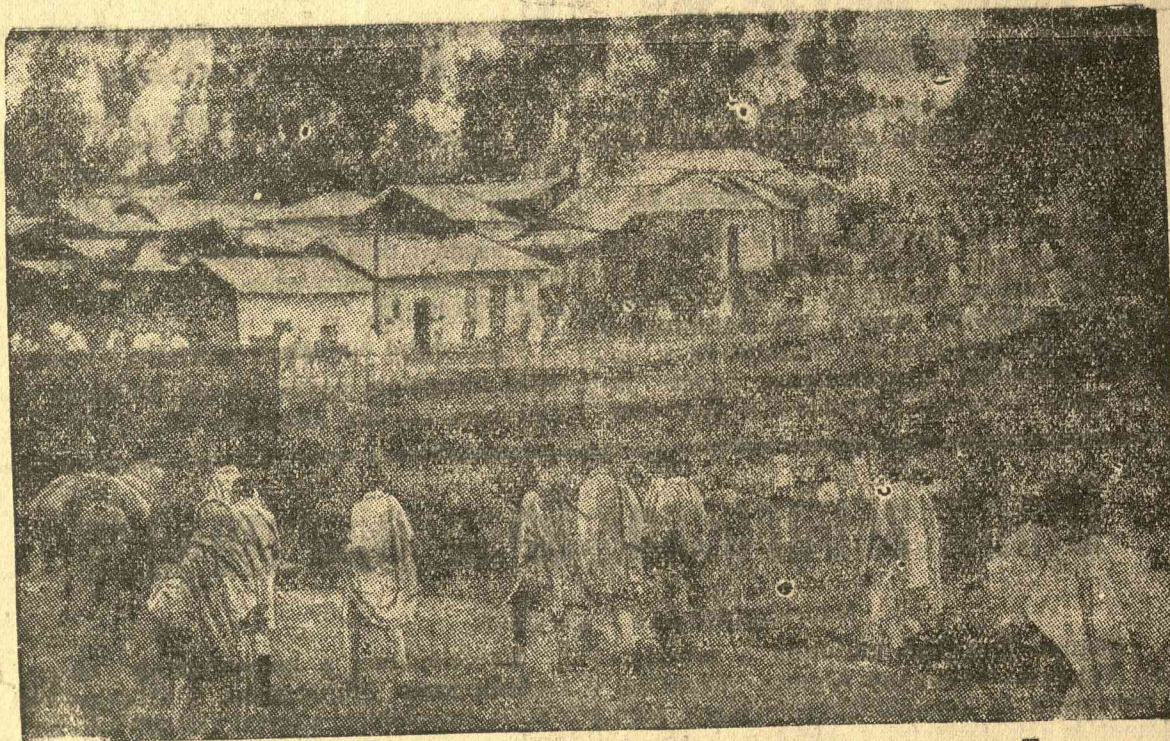
Soha nem hallott aranyu tömegmérgezés történt Tokióban egy nemzeti ifjúsági ünnepély alkalmával. A japán ifjúság között az ünnepélyen zsiroslepényeket osztottak ki. Huszonöt japán ifju a helyszínen kiszorult, 1870 ifju pedig súlyosan megbetegedett. Az orvosok minden kétségen felül megállapították, hogy irtózatossá aranyu tömegmérgezésről van szó. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására hogy véletlenségből, vagy szándékos ságból történt a tömegmérgezés.

Magános csecsemő a vonaton

Buzău, május 14.

A Bucuresti — Chisineu-i vasuton érdekes leletre bukkant az egyik kalauz, aki a vagonokat vizsgálta át. A félreeső helyen pályába takarva egy körülbelül egy hónapos kisgyermeket talált. Azonnal jelentést tett az állomásfőnökségnek, amely megindította a vizsgálatot.

Az a vélemény alakult ki, hogy a gyermek édesanyja, amikor utazott készakarva a vonaton hagyta, hogy így szabaduljon meg gyermekétől. Az anya személyazonosságának megállapítására megindult a széleskörű nyomozás.

Addis-Aheában helyreáll a rend

olasz csapatoknak az abesszin fővárosba történt bevonulása után a rend is helyreállt. Az elmenekült lakosság visszatér házaiba.

2 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 május 16.

Három év alatt „megkeresheti” Olaszország Abessziniában a háborús költségeit

Erdekes cikk egy francia lapban, amely szerint a háboru kerek egymilliárd lirába került

Páris, május 14.

A L-Information nevű párisi lap érdekes statisztikát közöl, hogy mennyibe került Olaszországnak az afrikai háború. A lap elsősorban is megállapítja, hogy tulajdonképpen Olaszország nem fizetett nagyra az afrikai hadjáratra annak ellenére, hogy a szankciókkal igen-igen sújtották. A lap megállapítja, hogy az afrikai háború körülbelül egy milliárd lirába került, amely összeg nem is sok, tekintve azt,

hogy ezáltal Abessziniában egy olyan birodalmat kapott, amely három év alatt a legkönnyebben vissza tudja fizetni a befektetett „tőkét”.

Tény az, hogy pillanatnyilag az olasz nép megsínylette ezt a hirtelen kiadást, de ugylátszik ugyancsak ez az olasz nép tisztában volt azzal, hogy nyerni valamit, csakis áldozattal lehet.

A L-Information cikke óriási feltűnést keltett, mert hangja feltűnően olasz-barát.

Repülőbélyeget kell leróniaszeszesitalok után is

Oradea, május 14.

A hivatalos lap mai száma a hadügyminiszter rendeletét közli a szeszes italokra alkalmazandó repülőilleték leróvása tárgyában. Minden megkezdett negyed liter pálinka vagy szeszes ital eladása alkalmával 50 banis repülőbélyeget kell használni. Tíz lej repülőilleték fizetendő a szesz és borszesz után, melyet konyak, rum, likör, vagy speciális pálinka készítésére használnak fel.

A belföldön gyártott pezsgók után üvegenként 50 lej repülőilleték fizetendő.

A leróvás repülőbélyeg felragasztásával történik, melyet úgy kell alkalmazni az üveg dugójára, hogy a kibontásnál szétszakadjon.

A raktári készletek után május 15-ig kell lefizetni a megszabott illetéket, illetve az erre a célra szolgáló repülőbélyegeket fel kell ragasztani az üvegekre.

A rosszul sikerült fáklyatánc

Irtózatos pánik a zsufolásig telt, kigyuladt színházban

Négy ember meghalt, kilenc megsebesült

San Francisco május 14.

Borzalmas tűzvész pusztította el tegnap éjjel a San-franciskoi színházat, ahol Lamonte táncosnő egy fáklyatáncot mutatott be.

A színház zsufolásig volt tele. A táncosnő két fáklyával táncot mutatott be. Az egyik fáklya kiesett a kezéből és meggyújtott egy függönyt. A következő pillanatban

a színpad lángokban állt. A közönség között leirhatatlan pánik keletkezett. Az emberek egymást taposva igyekeztek ki a színházból. Pár perccel később megérkeztek a tűzoltók, akik mindent elkövettek, hogy a tüzet eloltásák.

Négy ember a lángokban lelte halálát.

Kilenc embert pedig súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba.

Minden eddigit telülmuló torgalmat ért el az idei Budapesti Nemzetközi Vásár

Hétfőn délig még téláron érkehetnek a vidékiek Budapestre

(Budapesti tudósítónktól.) Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár hatalmas sikerében messi felülmúlja összes elődeit. Tavaly is már százezer négyzetméter volt a területe és több mint hétszáz ezer a látogatók száma, az idén azonban ez a terület már százharmincezer négyzetméterre nőtt, s az eddig elkelt jegyekből máris megállapítható, hogy a látogatók száma legalább 50 százalékkal több lesz mint volt a múlt évben.

Igaz, hogy hatalmas propagandával harangozták be ezt az idei vásárt, de meg kell állapítani, hogy amit a propagandában ígértek, azt nemcsak hogy száz százalékgig nyújtják, hanem még jóval többet is annál. Minden áldott napon teljesen megtelik a vásárváros, a vonatok még mind zsufolva érkeznek meg Pestre és tekintve, hogy a vidékiek hétfőn, május 18-án déli 12 óráig érkehetnek fel a fővárosba a féláru jegykedvezményvel, egészen bizonyos, hogy a vidékiek felözönlése sem fog csökkenni.

Erdekes, hogy a közönség leginkább

a légvédelem, a repülés és a motoros vasutikocsik iránt érdeklődik. Mindenki megcsodálja a kiállításnak azt a részét, amely tisztán szemlélteti, hogy milyen borzalmat tartogat az esetleges légiháború és mindenki megnyugodva veszi tudomásul, hogy a légiháború fegyvereinek már megvannak a kitűnő ellenszerei. A légháború ágyút szeretettel simogatják és senkisémm mulasztaná el, hogy felpróbáljon egy-egy groteszk gázmaszkot. A miniszterelnök luxus szalon kocsiját kívülről, bevülről megnézi mindenki, megcsodálva annak páratlan kényelmét. A körrepülésekre tömegesen váltanak jegyet mert akik megtették már a sétatrepülést a vásár és Budapest lenyűgöző panorámája fölött, azok valóságos csodákat beszélnek erről a páratlan élményről, amely összesen csak tíz pengőjébe kerül a vásárlátogatónak. Gyönyörűség nézni, hogy ebben a vásári zsivajban milyen otthonosan érzik magukat a vidékiek, akik akár a tarisznyából

is étkezhettek, hiszen a helyért nem kell fizetni.

Kint a vásáron, bent a fővárosban idegen szótól hangos minden, mindenki láthatóan jól érzi magát s a vidékiek akik azzal jöttek el hazulról, hogy csak egy-két napig maradnak, csaknem mind meghosszabbítják itt tartózkodásukat, amire belföldiek május 24-ig, külföldieknek május 28-ig módot is nyújt a vásárigazolvány.

Autókatasztrófa Olaszországban

Róma, május 14.

Gorizia közelében borzalmas autó szerencsétlenség történt, amelynek négy halálos áldozata van.

Egy luxus autó, amelyben öt személy ült, kormánytörés következtében kiszakította az utat szegélyező cementkorlátot és körülbelül száz méter mély szakadékba zuhant, amelynek mélyén egy 10 méteres sebes folyó zuhog alá.

A szerencsétlenség pillanatában a egyik utasnak csodálatos lélekjelenléte volt, amennyiben, amikor zuhantak és már közel voltak a víz színéhez, az utas halált megvető bátorsággal kiugrott a kocsiból és ki sebb sérülésekkel megusza. A másik négy utas azonban az autóval együtt eltűnt a mélységben és valószínűleg az alázuhánár magával ragadta őket.

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRÍTŐ SZER
Majd En!
KONCZ GYÓGYSZERTÁR - ODORHEIU

Rádió műsor

PÉNTEK

Bucuresti: 6.30 Hírek. Torna. Lemezek. 13 Lemezek. 13.25 Sport. 13.40 Gramofon lemezek. 18 Marcu zenekar. 20 Felolvasás. 20.35 Közvetítés az Operaházból. 24 Rádió zenekar.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Cigányzene. 14.15 Rádió üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 18 Hegedű. 19 Hanglemezek. 19.15 Sport. 20.25 Az Operaház előadásának közvetítése: A mosoly országa. 1.05 Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 6.30 Hírek. Torna. Lemezek. 13 Lemezek. 13.25 Sport. 13.40 Gramofonlemezek. 18 Lemezek. 20 Felolvasás. 20.20 Bopenescu énekes dalestje. 21.15 Csak Radio Romania: A testőr zászlóalj zenekara. Szimfonikus hangverseny. Csak: Bucuresti. 21.15 Jazz. 22.45 Vendégloji zene. 24 Zene a Colorado-bárlól.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Hegedű-ének. 14.15 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 18 Magyar nótamésék. 19.40 Szalonzenekar. 20.40 Májusi mozaik. 23 Budapesti Hangverseny Zenekar. 24.30 Cigányzene. 1.05 Hírek.

3 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 16.

Alarcos banditák vakmerő utonállása a Vasút mentén

Meljesen kirabolták a védtelen kereskedőt, még szekereit lovát is elhajtották

Constanta, május 14.

A constanta-bucurestii vasutvonal mentén a 80-as és a 81-es vasuti órház között nap éjjel vakmerő utonállás történt.

Paloseanu Nicolai Festesti községbeli kereskedő éjjel két óra felé haladt keresztül a vasuti síneken átvezető uton. Amikor elhaladt a töltésen, hirtelen három alarcos bandita toppant elé, állig felfegyverkezve és megadásra szólította fel a kereskedőt, aki szekereivel teljesen egyedül volt.

A kereskedő mit tehetett mást, odaadta a nála levő 5000 lej készpénzt, amivel azonban az utonállók nem elégedtek meg, hanem még lefoglalták a szekereit is és a lovakat, valamint a szekéren levő árut, majd, hogy a kereskedő ne tudjon segítségért kiáltani, betömtek a száját és odakötözték az

egyik telefonpóznához és elmenekültek.

A szerencsétlen kereskedőt másnap reggel két arrahaladó ember találta meg eszméletlen állapotban. A kötelek mélyen bevágódtak a husába. A két embere megszabadította a kirabolt kereskedőt, majd bevitte a legközelebbi községbe ahol az orvos első segélybe részesítette. Ezek után Paloseanu Nicolai feljelentést tett a csendőrségen a három ismeretlen utonálló ellen.

A csendőrség megindította a nyomozást. A kereskedő meglehetősen pontos szemleírását adott róluk, az alakjukról és ruházatukról, úgy, hogy minden remény megvan arra, hogy sikerülni fog letartóztatni és ártalmatlanná tenni az utonállókat, akik a környék biztonságát veszélyeztetik.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét

FLOREAL

haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását.

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám.

Halálugrás mentette meg a biztos haláltól a cirkuszi tornászokat

A szerencsésen sikerült baleset után tovább folytatták műsorváltásaikat

Cluj, május 14.

Tegnap este 10 óra tájban, könnyen megzavarható szerencsétlenség történt Clujon vendégszereplő cirkuszban. A műsoron két artista szerepelt, akik kettős trapezen tornaműtávkönyveket akartak végezni. Az alsó trapez 4, a felső pedig 8 méter magasságban volt felfüggesztve. A 2 artista elhelyezkedett a trapez egyik szarán és amikor lendületet vettek az óriáskör bemutatójához a felső trapeztartó egyik oszlopa eltört. A nézőtérben a rémület lett urrá. A két artista azonban nem vesztette el lélekjelenlétét és mindketten egy-egy bravuros halálugrással ugrottak le a tornaszerről.

Az alsó trapezon dolgozó tornász talpraesett, a másik, aki nyolc méter magasságról ugrott le, fél méterrel a kö-

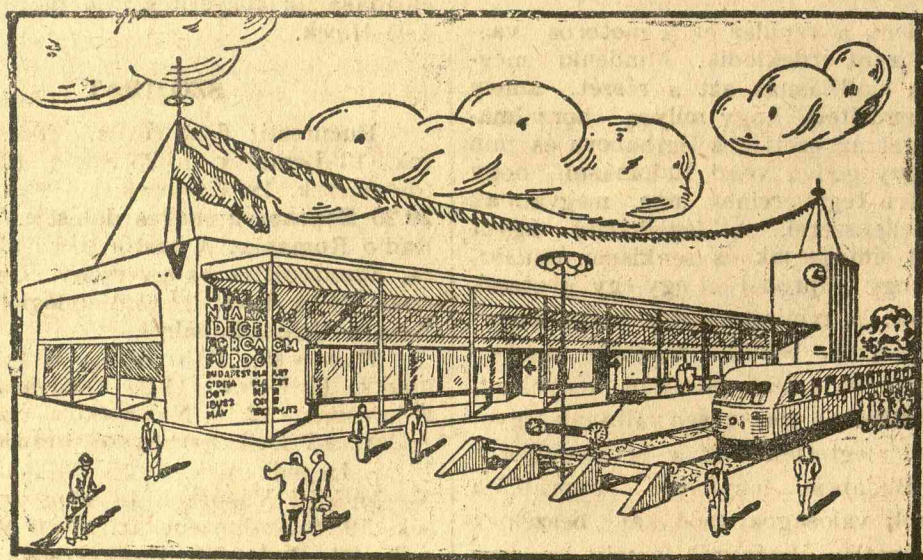
röndöt bekerítő deszka előtt lábujjhegyre majd térdre esett. Komolyabb baja nem történt, csak a térdre esett meg könnyebben. A nézők közül egy orvostanhallgató sietett a bravuros ugrás folytán megsérült tornász segítségére, akinek sebeit kimosta. Az artisták ezután folytatták a műsort.

MAKULATURA

ujspapír olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Mint pályaúdvár a Budapesti Nemzetközi Vásáron

A budapesti nemzetközi vásár egyik legvonzóbb attrakciója a mintapályaúdvár és az ott kiállított Árpád típusú motoros vonat.

Véres rózsák

— Detektívregény —

24

Kinyitott az ajtó. A küszöbön Fanny jelent meg és egy sápadt, remegő fiatalember: Jean Chalonnat. Igyekezett uralkodni az idegein, de keze nem engedelmeskedett ennek az akaratnak és szórakozottan gyűrte, gyömöszölte ócska kalapját. Fanny emelt hangon mondotta:

— Jean ur... Jean Chalonnat ur, a meggyilkolt unokaöccse... Ebben a pillanatban érkezett...

Néhány másodpercig néma csönd volt a szobában, azután halk moraj támadt. Színházban lehet hallani ezt a sustorgást, amikor a főszereplő lép a színpadra.

A nyomozó tisztviselő arca egyszerre nyájasra fordult:

— Tessék helyet foglalni, — szólt a főnök udvariasan.

Fanny egy széket tolt a fiatalember mögé és a nélkül, hogy bárki is felszólított volna, ő is helyet foglalt a szobában.

A főtanácsos civikereit igazgatta, és tán igyekezett közönyös hangon beszélni:

— Először is kérem, fogadja mindnyájunk legőszintébb részvétét. Szomorú, hogy ilyen nagy tudós pusztult el tragikus módon. Néhány kérdést intézek önhöz és kérem, támogasson bennünket a nyomozás munkájában. Amikor tegnap este idejött, nem tapasztalt semmi rendellenességet a ház körül?

— Semmit a világon. A kis utcát majdnem teljesen kihaltan találtam. Fél egykor, amikor visszajöttem, egy lélekkel sem találkoztam.

— Aha! Ön még visszajött éjjel fél egykor?

— Igen. Beszélni akartam a bácsimmal. Az öreg mindig jóindulattal bánt velem, még sem voltunk egészen bizalmas viszonyban és ennek családi okai voltak. De ez talán nem is tartozik ide. Amikor én félelő óra tájban visszajöttem, a villában nem égett a villany. Elkéstem. Máskor tovább szoktak maradni a vendégek és én azt hittem, hogy a nagybátyámat még ébren találom. Miután a cselédszobákban sem égett a villany, visszafordultam.

Jean lassan, kimérten beszélt.

— Hazament a lakására?

— Igen, hazafelé indultam azonnal. Gyalog igyekeztem a Maillot-kapu felé. Ott lakom a Brunel-utcában 11-es szám alatt.

Dutilloy és Allain felírták a címet.

— Utközben nem találkozott ismerőssel?

— Nem kérem. Ilyen későn kevesen járnak az utcán.

— Mit tud a nagybátyja Wertheim-szekerényéről? Milyen értékeket tartalmazott?

— Nem tudok pontos információt adni. Nem avatkoztam bele a nagybátyám ügyébe. Mégis azt hiszem, hogy az igazán értékes dolgait bankszámban tartogatta.

— Ha nem vagyok indiszkrét, mit akart a nagybátyjától késő éjszaka?

Jean hidegen, szinte sértően felelt:

— Ez igazán indiszkrét kérdés volt. Megánügy! Nem is tartoznék rá felelni, de megmondom, ha kívánja: pénzt akartam kérni tőle. Jó állást kaptam egy nagy erő vállalkozásnál, de csak a jövő hónapban léphetek be. A bátyámtól akartam előleget kérni. Súlyos anyagi helyzetbe jutottam és ő az egyetlen rokonom.

— És a nagynénje?

— Ismétlem, a nagybátyámon kívül senkit sem ismerek el rokonnak.

Türelemten hangon válaszolt a fiatalember az utolsó kérdésre. A tiltakozás szinte hangzott. Jean és a nagynénje valóban feszült viszonyban éltek egymással. A főtanácsos mereven a fiatalember szemébe nézett és megkérdezte:

(Folyt. köv.)

4 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 16.

Váltsa be

mielőbb a kiadóhivatalban vagy a lapárusnál a tombolaszelvényeket, hogy részt vehessen pünkösdi ajándéktombolánkon, melynek főbb nyereményei:

3 drb varrógép

4 drb 3+1 lámpás rádió

15 pár nyári férfi cipő

15 pár nyári női cipő

és számos ruházati, háztartási és közszükségleti cikk.

E pünkösdi tombola alkalmával

500 ajándékot

juttatunk szerencsés olvasóinknak.

A napokban már megkezdjük új tombolánkat is!

Nem engedélyezik a Goga-Cuza párt május 31-iki ellenfe. vonulását

Bucuresti, május 14.

Megírtuk tegnapi számunkban, hogy a nemzeti parasztpárt május 31-re kért s kapott engedélyt bucurestii nagygyűlése és felvonulása megtartására. A Goga-Cuza féle nemzeti keresztény párt ugyanerre a napra akart nagygyűlést hirdetni, amint ezt már

november 14-én szándékoztak. A nemzeti kereszténypárt szintén engedélyt kért gyűlés megtartására, azonban a belügy minisztérium értesítette a párt vezetését, hogy e napra már kiadtak egy engedélyt és a két párt tömegfelvonulását nem engedélyezhetik egy és ugyanazon a napon.

Bomba robbant Jeruzsálemben

Egyre jobban elfajul a palesztinai arabok zsidóellenes mozgalma

Jeruzsálem, május 14.

Palesztinában pár napi viszonylagos nyugalom után, tegnap ismét fellángoltak a zsidóellenes terrorcselekmények. Jeruzsálem egyik kerületében tegnap bomba robbant, amelynek szerteröppenő szilánkjai több zsidó lakost megsebesítettek. A rendőrség hatszáz arabot tartóztatott le.

A vidékről beérkező jelentések szerint az arabok egyre jobban elragadják magukat. Számos helyen felgyújtották a termést és több épületet. Jaffában az arabok több zsidóellenes tüntetést rendeztek. A rendőrség avatkozott bele és sortűzet adtak le az arabokra, melynek során két arab súlyosan megsebesült.

Pálgalmazás miatt

Ügyészségi eljárás indul Eckhardt Tibor ellen

A magyar kiskgazdapárt vezére maga is kérte az eljárás megindítását. Teljes az egység a magyar kormány tagjai közt

Budapest, május 24.

A magyar képviselőház ülésén, amelyen a kormány valamennyi tagja — a betegszabadságra ment miniszterelnök kivételével — megjelent, Sztranyavszky elnök az ülés megnyitása után nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a következőket mondta:

— Eckhardt Tibor képviselő ur folyó hó 11-én a kiskgazdapárt választmányi ülésén többek között a következő kijelentéseket tette a képviselőházzal kapcsolatban: Az új képviselőháznak már az első ülésén olyan terrorisztikus hang nyilvánult meg, hogy a második ülésre már revolverrel a zsebemben mentem el. Az új Házban nem a parlament, hanem a parlamenti pince levegője lett urrá.

Eme kijelentések miatt azt az indítványt terjesztette elő az elnök, hogy a hatóságvédelmi törvény alapján a képviselőház sérelmére elkövetett rágalmazás miatt a Ház adja meg az ügyészségnek a felhatalmazást az eljárás megindítására.

A nyilatkozat felolvasására nagy zaj keletkezett, majd utána a Ház elfogadta az indítványt. Ezután Kozma belügyminiszter szólalt fel s szintén nyilatkozatot terjesztett elő. Ez a nyilatkozat visszautasítja Eckhardt Tibornak beszédében tett kijelentéseit, mintha a Gömbös kormányban nem volna meg az egység. Kijelenti, hogy nincs a kormányban olyan tagja, aki ellentétben állna a miniszterelnökkel.

Ezután Eckhardt Tibor szólalt fel. A mikor a Független Kiskgazdapárt vezére szólamra emelkedett, a kormánypárti képviselők elhagyták a termet. Eckhardt elmondta, hogy hétfőn a pártvezetőség ülésén elmondott szavaiért helytáll, sőt ő maga kéri az ügyészséget, hogy indítsa meg kijelentései ügyében a vizsgálatot, hogy bizonyíthasson. Ami a kormány külpolitikáját illeti — mondotta — azt az egész ellenzék helyesli és ezért elismerést mond a külügyminiszternek. Visszatérve hétfői kijelentéseire, hang-

sulyozza, hogy azokat nem az egész képviselőháza, hanem a képviselők egyes tagjai értette, akik terrorisztikusan lépnek fel. Ami a költségvetést illeti, az nem reformköltségvetés, mert a régi nyomokon halad. Az emelkedő bevételeknek örül és azokat a deficit csökkentésére kellene fordítani.

Pórfürjárt az abesszin álkövel

Genf, május 14.

A genfi rendőrség letartóztatott egy Battone nevű embert, aki Abesszinia berlini megbízottjának adta ki magát. A házkutatásnál Battone podgyászában rengeteg utlevelet és a hamisításhoz szükséges pecsétet találtak.

Szerelmi bánatában felakasztotta magát

Oradea, május 14.

Megdöbbszentő öngyilkosság tartja izgalomban a bihormegyei Cubuleut község lakosságát. Pál Ilona egy lakodalomban volt, ahonnan hazatérve anyját nem találta otthon. Ezt az alkalmat használta ki a szerencsétlen fiatal lány és házuk padlásán felakasztotta magát. Mire anyja hazatért már halott volt.

Valószínűnek tartják, hogy a leány szerelmi bánatában dobta el magát az életet. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Szabadlábba helyezték a halálsorompó őrét

Oradea, május 14.

Két hónappal ezelőtt beszámoltunk arról a megdöbbszentő vasúti katasztrófáról, amelynek áldozata Kiss György oradeai taxi soffőr volt, akinek autóját pozdorjává zúzta, őt magát halálra gázolta az aradi vonat.

A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát a le nem eresztett sorompó okozta amiért Andru Joant a mulasztó pályaoert tartóztatották. Március 10 óta ül vizsgálati fogságban Andru Joan s miután a vizsgálat most befejeződött ellene, szabadlábba helyezték.

Az ügyben a főtárgyalást rövidesen megtartják.

Előléptetések a baia-marei városházán

Baia-Mare, május 14.

A baia-marei városházára most érkezett meg a tisztviselői előléptetésekre vonatkozó miniszteri rendelet amely előlépteti a következő tisztviselőket: Dr Jacob Emilian elsőosztályú osztályfőnököt másodosztályú szolgálati főnökké, dr Oros Sándor másodosztályú osztályfőnököt az első osztályba, dr Tibil János irodafőnököt másodosztályú osztályfőnökké, Drentea Miklóst másodosztályú osztályfőnökké, Ardelean Jánost elsőosztályú iroda főnökké, Rózsa Gyulát másodosztályú iroda főnökké, míg Mierlas Octavian első osztályú iroda alfőnökké. Az előléptetési határozat ezeken kívül véglegesíti állásában Ghitta László eddigi ideiglenes hivatalnokot.

Időjárás

A szél gyengülése, több helyen zivatar. A hőmérséklet csökken.

Bancila prefektus magával hozta a munkakamarai kinevezéseket

Givulescu városi tanácsos a kamara főtitkára

Amint már tegnapi számunkban jelentettük, Bancila prefektus Bucurestiből telefonon közölte, hogy Nistor munkaügyi miniszter aláírta az oradeai Munkakamara interimár bizottságának kinevezését és ő maga hozza magával a kinevezési okmányt.

A prefektus kedd éjjel érkezett haza. — Az állomáson a nemzeti munkásszindikátushoz tartozó munkások Chis Péter elnökle alatt küldöttségileg fogadták és lelkes ünnepségekben részesítették. A prefektus megköszönte az üdvözlést és válaszképpen átnyújtotta Chis Péternek a névre szóló kinevezési okmányokat.

Tegnap délelőtt Muth Gyula elnök vezetése alatt a Munkakamara tanácsosainak egyrésze megjelent a prefektusnál, de — miután Moga Mateinak, az iparos szekció elnökének el kellett utaznia, az eskütételt mára halasztották.

Bancila prefektus egyébként munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A Munkakamara vezetőségének kinevezése eddig azért késett, mert bizonyos ellentétek merültek föl. Mostani utazásom főcélja az volt, hogy ezt az ügyet likvidáljam. A munkaügyi miniszter ur kinevezte a prefektura által előterjesztett listát.

Nistor munkaügyi miniszter ur egyébként Stavri Cunesco miniszteriumi vezetőtitkár kíséretében a jövő hét folyamán Oradeára érkezik, hogy személyesen adja meg az utasításokat a Munkakamara megszervezését és működését illetően.

— A belügyminiszterium Avram Nicolet megerősítette a megyei főjegyzői tisztviségben.

— Vidican Teodor megyei inspektor, Pappoudoff Teodor, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, valamint az összes járási szolgabírók megbízást kaptak a földművelésügyi miniszteriumtól arra, hogy a malmokban ellenőrizzék a gabona értékesítési törvényt, illetve a liszt-taxa befizetésének végrehajtását.

Ujabb értesülésünk szerint a munkaügyi miniszter Givulescu Virgil kereskedelmi iskolai tanárt, városi tanácsost a Munkakamara főtitkárává nevezte ki.

Valószínű azonban, hogy Givulescu városi tanácsosi mandátumát is megtartja.

A kinevezett tanácsosok eskütételének időpontját egyébként Bancila prefektus szombat délelőtt 11 órára tűzte ki.

Oradeai ügyvéd, aki táblabíró akart lenni

Elutasította a legfőbb bírói tanács dr Triff Titus kérvényét

Bucurestiből jelentik: Jelentettük már, hogy a legfelsőbb bírói tanács Pop Valér igazságügyminiszter elnökle alatt megkezdte ülésezéseit. A tanács a bírói karban bekövetkezendő előléptetésekről és változásokról tárgyal. A tanács tegnapi ülésén elutasította dr Triff Titus oradeai ügyvéd azon kérését, hogy őt táblabíróvá nevez-

zék ki. Az indokolás szerint dr Triff Titus elmúlt ötven éves és ezért nem nevezhető ki bírónak.

A megüresedett táblabírói helyek bejáról csak pénteken döntenek. Amint a Curentul írja, Jonescu oradeai főügyész helyettes táblabírói kinevezése biztosra vehető.

Halászok és utászok kutainak tovább Bernáth Miklós holtteste után

A szombat óta eltűnt Bernáth Miklós kereskedőnek a legszorgosabb kutatás ellenére sem akadtak nyomára. Mint már megírtuk, halászok és utászok kutatják a gát környékén a folyó medrét, Bernáth Miklóst ugyanis itt látták utóljára. A közelben — a Bernáth-telepen — lakik Bernáth Miklós testvérbátyja, Bernáth József. Valószí-

nű, hogy az önmagával meghasonlott ember hozzáindult. Bernáth Miklóst azonban a bátyja sem látta.

A család egyébként tegnap írásban is bejelentette a rendőrségnek Bernáth Miklós eltűnését, úgy hogy valószínűleg most már az ország összes rendőrhatalmait értesítik az eltűnéseiről.

— Nagy tűzvész Ciocala községben. Tegnap éjjel eddig még ismeretlen okból és körülmények között kigyulladt Juhász János ciocai gazdálkodó háza, amely porrá égett, mielőtt a falusiak az oltási munkálatokhoz kezdhettek volna. A csendőrség bevezette a vizsgálatot. Az a gyanu merült fel, hogy a gazdálkodó házának pusztulását gyújtogatás okozta.

— Özvegy Ormay Lajosné meglopja a cselédje. Az oradeai rendőrségen tegnap feljelentést tett özv. dr Ormay Lajosné ismert salontai uriaszony, hogy cselédijára, megszökött tőle 6000 lei készpénzzel együtt,

amit a szekrényből vett ki. Valószínű, hogy Oradeára jött be, itt lakó rokonaihoz. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Körözölevelet adott ki a rendőrség egy csaló ellen. Az oradeai rendőrség tegnap körözö levelet adott ki Findig Alfréd ellen. Mint ismeretes, Findig Alfrédot pár héttel ezelőtt letartóztatták, mert többrendbeli sikkasztás miatt feljelentés érkezett el lene. Kihallgatása után átszállították az ügyészségre, ahol ideiglenesen szabadlábra helyezték. Azóta Findig Alfréd eltűnt. Tekintettel arra, hogy újabb feljelentés érkezett be ellene, a rendőrség elrendelte a körözését.

Mozgósínházak műsora

Fórum: Tarras Boulba.

Apolló: A vágy.

Heyman: En voltam Jack Mortimer.

Omnia: Eszményi férj.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb, művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

Csinos 24 éves vidéki leány vagyok, ismeretség hiányában ezuton férjhezmennek. Hozományom gazdaság, három lakóház. — Választ a kiadó továbbit "Szerény félárva" jelíggel.

ALLAS

Jó megjelenésű intelligens azvizitor felvétetik jó jövedelemmel. Cim a kiadói vatalban.

Fiataltoltiszolga felvétetik, ki már volt pálinkás üzletben előnyben. Katz, Str. Avram Jancu 2. 4870

Ragasztók felvétetnek. Erdős cipőüzem, Cuza Voda 18. 4860

Egy fiatal kovácssegéd felvétetik. Str Vasile Conta 26. sz. 4868

Ügyes kézilányt azonnal felveszek bejárni. Dréher Sörarnok, tojás piac mellett. 4836

Ügyes fiatalember laboránsnak felvétetik, biciklivel előnyben. Oroszlán gyógyszerár, Piata Mihai Viteazul 14. 4861

Keresetetik keresztény uriházhoz nagyontiszta, türelmes, szerény nő házi dollogra. Megbecsüljük. Ugyanoda, gyors, ügyes tisztaleány, iparagat is tanulhat. — Cim kapható: Patria könyvkereskedésben, Bul, Regele Ferdinand.

Kifutó fiu azonnal felvétetik. Coloniale Gross, Piata Unirii 7. 4870

Ragasztók és tűzőnők azonnalra felvétetnek We-Ego cipőgyár, Str. Horia 12. 4872

VÉTEL-ELADÁS

Piata Bisericii 2 ház hely nagyor olcsón eladó. Érdeklődni Str. Anonima 1. Weinbergernél. 4875

Sürgősen eladó egy hold szőlőföld gyümölcsös, lakással, istállóval. Calea Visinilor 1. Gavris. 4874

Komplett gyermekágy eladó. Strada Millerand 2 kapu alatt bara. 4848

Makulatura ujságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Raffiát, kékkövet, fűszer és csemegét, jégbe hűtött sör, málna szörpöt, kitűnő teavaját, legolcsóbban Balázsnál, Str. Alexandri 34. 4795

Kerti növények, pálmák, olcsón eladók Cim a kiadóbar 4842

PÁSZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
6 oldal. 1936 május 16